1 Tesaloniceni - Comentarii W. McDonald

Scrisoarea începe cu numele a trei oameni care fuseseră acuzaţi că au întors lumea pe dos - acuzaţie ce le fusese adusă ca ocară, dar care constituia, în fapt, un omagiu la adresa lor.

Pavel este autorul epistolei. Silvan şi Timotei îl însoţeau în călătoriile sale, în această vreme, drept care Pavel a menţionat şi numele lor.

Silvan este probabil identic cu Sila, cel care a cântat împreună cu Pavel acel duet minunat în temniţa din Filipi (Fapte 16:25).

Timotei este fratele mai tânăr de la Listra, care s-a alăturat lui Pavel cu puţin înainte de călătoria la Tesalonic (Fapte 16:1).

Scrisoarea a fost scrisă către biserica tesalonicenilor, care este în Dumnezeu Tatăl şi în Domnul Isus Cristos. Termenul original tradus de noi prin biserică era utilizat pe vremea aceea pentru a desemna orice fel de adunare. Prin urmare, Pavel vrea să precizeze că aceasta nu era o adunare păgână, ci una care are de a face cu Dumnezeu ca Tată şi cu Isus Cristos ca Domn.

Salutul har... şi pace îmbrăţişează cele mai alese binecuvântări de care poate avea cineva parte de această parte a raiului.

Harul este favoarea nemeritată din partea lui Dumnezeu, asupra oricărui aspect al vieţii noastre.

Pacea este liniştea şi încrederea netulburată cu care înfruntăm împrejurările zguduitoare şi neaşteptate din viaţa aceasta.

Harul este cauza iar pacea efectul. Pavel repetă cele două nume divine, ca sursă co-egală a binecuvântărilor, de data aceasta adăugând pronumele personal nostru cuvântului Tatăl. Textul critic omite cuvintele: „de la Dumnezeu Tatăl nostru şi Domnul Isus Cristos", dar aceste cuvinte se găsesc în marea majoritate a manuscriselor. E uşor de presupus că au fost omise la copiere, întrucât sunt aproape identice cu sintagma imediat premergătoare.

A. Elogiile aduse de Pavel tesalonicenilor (1:2-10)

Ori de câte ori s-a rugat, Pavel i-a menţionat pe tesaloniceni. (Suntem noi oare tot atât de statornici în pomenirea fraţilor şi surorilor noastre de credinţă?) Şi întotdeauna s-a rugat cu mulţumiri pentru ei, aducându-şi aminte de lucrarea credinţei lor, de munca dragostei lor şi de răbdarea nădejdii lor.

Lucrarea credinţei lor se referă probabil mai cu seamă la convertirea lor la Dumnezeu. Descrierea credinţei drept o lucrare ne aminteşte de acea ocazie când nişte oameni L-au întrebat pe Isus: „Ce să facem ca să lucrăm lucrările lui Dumnezeu?" La care Isus le-a răspuns: „Aceasta este lucrarea lui Dumnezeu, ca voi să credeţi în Cel pe care L-a trimis El" (Ioan 6:28,29). În această privinţă, credinţa este un act sau o faptă. Dar nu este truda prin care un om dobândeşte vreun merit sau cu care se poate mândri. De fapt, este singura lucrare pe care o poate face omul fără să-I răpească lui Cristos gloria Sa de Mântuitor şi fără să nege propriul său statut de păcătos neputincios. Credinţa este o lucrare ne-meritorie prin care creatura îl recunoaşte pe Creatorul Său iar păcătosul îl recunoaşte pe Mântuitorul Său. Sintagma lucrarea credinţei presupune şi viaţa credinţei, care urmează convertirii.

Pe lângă lucrarea credinţei, Pavel şi-a adus aminte de lucrarea dragostei. Asta se referă la slujirea lor pentru Dumnezeu, motivată de dragostea faţă de Domnul Isus. Creştinismul nu este o viaţă pe care trebuie s-o răbdăm, doar pentru a ne face datoria, ci este o Persoană care trebuie slujită din dragoste. A fi sclavul Lui înseamnă o libertate desăvârşită iar „dragostea pentru El transformă monotonia în bucurie divină." Pusă alături de dragoste, motivaţia izvorâtă din dorinţa după profit este o jalnică şi ieftină manevră. Dragostea pentru Cristos atrage un gen de slujire pe care toţi dolarii din lume nu ar putea-o inspira vreodată. Tesalonicenii erau o mărturie vie a acestei realităţi.

În fine, Pavel a mulţumit pentru răbdarea nădejdii lor, adică faptul că îl aşteptau cu statornicie pe Isus. Ei fuseseră prigoniţi pentru poziţia fermă ce o adoptaseră pentru Cristos. Dar în această armură de „răbdare plină de tenacitate", cum se exprimă Phillips, au început să apară fisuri.

Locul unde se face aducerea aminte este redat prin sintagma: înaintea lui Dumnezeu şi Tatăl nostru. Când Pavel a pătruns în prezenţa lui Dumnezeu, prin rugăciune, el a recitat realitatea naşterii spirituale şi a creşterii sfinţilor, aducând mulţumiri pentru credinţa, dragostea şi nădejdea lor.

Apostolul era sigur că aceşti sfinţi au fost aleşi de Dumnezeu înainte de întemeierea lumii. De unde ştia el însă acest lucru? Printr-o presupusă capacitate supranaturală de a cunoaşte? Nu, ci el ştia că ei se aflau printre cei aleşi prin modul în care au primit evanghelia.

Doctrina alegerii ne învaţă că Dumnezeu i-a ales pe unii oameni în Cristos înainte de întemeierea lumii (Efeseni 1:4). Dar această doctrină nu ne învaţă că El i-ar fi ales pe alţii să fie osândiţi. Dacă oamenii ajung să fie în cele din urmă pierduţi, asta se datorează păcatului şi necredinţei lor.

Aceeaşi Biblie care ne învaţă doctrina alegerii ne învaţă şi doctrina responsabilităţii omului sau a liberului arbitru. Dumnezeu face o ofertă veritabilă de mântuire tuturor oamenilor de pretutindeni. Oricine vine la Cristos va fi primit cu căldură.

Aceste două doctrine, alegerea şi libertatea de a alege, creează un conflict ireconciliabil în mintea oamenilor. Dar Biblia le prezintă pe ambele; prin urmare, avem datoria de a crede în amândouă, chiar dacă nu reuşim să le armonizăm.

Noi nu ştim cine sunt cei aleşi, drept care trebuie să vestim evanghelia în toată lumea. Păcătoşii nu pot invoca doctrina alegerii ca scuză pentru a nu crede. Dacă ei se vor pocăi şi vor crede în Domnul Isus Cristos, Dumnezeu îi va mântui.

Prin Evanghelia noastră Pavel nu se referă la vreun alt mesaj decât cel vestit de ceilalţi apostoli. Conţinutul era acelaşi, singura deosebire constând în solii prin care era vestită. Tesalonicenii nu trataseră mesajul doar ca pe o prelegere de teme religioase. Desigur, ei primiseră mesajul, dar nu numai în cuvânt.

Mesajul le-a fost adus cu putere şi cu Duhul Sfânt şi cu o mare siguranţă.

(1) Cu putere. Mesajul acţiona în viaţa lor cu energie supranaturală, producând în ei mustrarea şi convingerea de păcat, pocăinţa şi convertirea.

(2) Cu Duhul Sfânt. Puterea aceasta era produsă în ei de Duhul Sfânt.

(3) Cu multă asigurare. Pavel a predicat mesajul cu multă încredere. Tesalonicenii l-au acceptat cu multă siguranţă, ca pe cuvântul lui Dumnezeu. Urmarea acestor lucruri în viaţa lor a fost deplina asigurare a credinţei.

Acum Pavel le aminteşte despre propria sa conduită pe când se afla printre ei. El nu numai că a predicat evanghelia, dar a şi trăit o viaţă consonantă cu această evanghelie. Cea mai bună predică este o viaţă de sfinţenie.

Şi astfel Pavel putea spune: „Voi aţi devenit adepţi ai noştri şi ai Domnului". Poate ne-am fi aşteptat să spună: „ai Domnului şi ai noştri", punându-L pe Domnul pe locul întâi. Dar aici apostolul redă ordinea în care s-au petrecut lucrurile, căci ei au luat cunoştinţă despre Domnul mai întâi prin viaţa apostolului.

Ce mare e responsabilitatea pe care o avem, când ne gândim că oamenii trebuie să fie în stare să-L vadă pe Cristos în noi! Şi noi ar trebui să putem afirma alături de Pavel: „Imitaţi-mă pe mine, după cum şi eu îl imit pe Cristos" (1Corinteni 11:1).

Observaţi că au primit cuvântul cu bucurie şi în multe necazuri. Aşa au imitat ei pe Domnul şi pe apostol. Pe plan exterior, ei au fost înconjuraţi de necazuri, dar în interior erau plini de bucurie. Ce combinaţie neobişnuită! Omul lumesc nu poate trăi simultan şi experienţa bucuriei, şi a necazului, căci pentru el necazurile sunt contrariul bucuriei. Dar creştinul are o bucurie a Duhului Sfânt, care nu depinde de împrejurări. Pentru el contrariul bucuriei este păcatul.

Necazurile îndurate de ei se datorau prigoanelor ce s-au abătut peste ei din pricina convertirii lor.

Tesalonicenii au devenit creştini model. Mai întâi, pilda lor de bucurie chiar pe când erau prigoniţi a fost un exemplu pentru credincioşii din Macedonia şi Ahaia, adică pentru toţi creştinii din Grecia.

Dar mărturia lor nu s-a oprit aici, ci ei au devenit nişte creştini reproductivi. Ca vălurelele concentrice provocate de aruncarea unei pietre în apă, cuvântul Domnului s-a răspândit în cercuri concentrice tot mai cuprinzătoare: mai întâi, în Macedonia şi Ahaia, apoi pretutindeni. Curând vestea despre credinţa lor faţă de Dumnezeu s-a răspândit atât de mult, încât Pavel nu a mai avut nevoie să vorbească despre ea, căci oamenii o cunoşteau deja.

Noi nu am fost rânduiţi de Dumnezeu să fim puncte terminale ale binecuvântărilor, ci canale prin care să se reverse aceste binecuvântări spre alţii. Dumnezeu străluceşte în inima noastră pentru ca acea lumină să se răsfrângă şi asupra altora (2Corinteni 4:6, traducerea JND). Dacă am sorbit cu adevărat din apa mântuirii, atunci râuri de apă vie se vor revărsa spre cei din jurul nostru (Ioan 7:37,38).

Era îndeobşte cunoscut faptul că atunci când apostolul şi colegii lui s-au dus la Tesalonic, au avut parte de o primire regală. De asemenea a ajuns să fie cunoscut de toţi faptul că în viaţa multor oameni de acolo s-a produs o transformare radicală. Ei s-au întors la Dumnezeu de la idolii păgâni, nu de la idoli la Dumnezeu. Cu alte cuvinte, ei s-au întors la Dumnezeu şi au constatat că El este pe deplin satisfăcător, aşa încât n-au mai găsit nici o satisfacţie în idolii lor, abandonându-i.

„Privirea ce l-a topit pe Petru, Faţa văzută de Ştefan, Inima ce a plâns cu Maria - Singura ce ne poate smulge de lângă idoli.”

Ora Rowan

Să nu scăpăm atmosfera de încântare şi fior divin ce învăluie această relatare despre doi oameni care vizitează o cetate păgână, ducând cu ei cuvântul Domnului, predicând evanghelia cu puterea Duhului, după care se produce miracolul regenerării, oamenii devenind atât de captivaţi de Mântuitorul încât îşi părăsesc idolii de care erau mai înainte nedezlipiţi. Curând după aceea se încheagă o adunare de credincioşi care Îl laudă pe Dumnezeu, trăind o viaţă de sfinţenie, îndurând cu bărbăţie prigoanele şi câştigând alte suflete la Cristos. Cu adevărat slujirea Domnului este cea mai nobilă dintre chemările de care puteam avea parte în viaţă!

Nu numai că tesalonicenii slujeau un Dumnezeu viu şi adevărat (în contrast cu idolii falşi şi lipsiţi de viaţă), ci, în plus, aşteptau pe Domnul Isus. Observaţi detaliile aşteptării lor:

1. Persoana: Fiul Lui

2. Locul: din cer

3. Făgăduinţa: pe care L-a înviat dintre cei morţi

4. Numele scump: pe Isus

5. Perspectivele: care ne scapă de mânia viitoare

Astfel în versetele 9 şi 10 avem cele trei aspecte ale experienţei tesalonicenilor:

1. Întoarcerea (comparaţi lucrarea credinţei, versetul 3)

2. Slujirea (comparaţi lucrarea dragostei, versetul 3)

3. Aşteptarea (comparaţi răbdarea nădejdii, versetul3)

G. R. Harding Wood le analizează în felul următor:

„Urmarea: aşteptându-L pe Dumnezeu.

Slujirea: privind ogoarele.

Aşteptarea: aşteptându-L pe Isus.”

Tesalonicenii îl aşteptau pe Fiul lui Dumnezeu din ceruri. Asta presupune posibilitatea ca El să vină în timpul vieţii lor, adică în orice clipă din viaţa lor. Iminenta reîntoarcere a Domnului Isus este nădejdea creştinului, pe care o găsim în multe pasaje din Noul Testament, dintre care redăm pe cele mai importante:

Luca 12:36: „Şi voi înşivă fiţi ca nişte oameni care îşi aşteaptă stăpânul."

Romani 8:23: „...aşteptând adopţiunea, răscumpărarea trupului nostru."

1 Corinteni 11:26: „Căci ori de câte ori mâncaţi această pâine şi beţi acest pahar vestiţi moartea Domnului până va veni El."

2 Corinteni 5:2: „Căci în aceasta gemem, dorind cu înfocare să fim îmbrăcaţi cu locuinţa care este din cer."

Galateni 5:5: „Căci noi, prin Duhul, aşteptăm cu nerăbdare nădejdea neprihănirii prin credinţă."

Filipeni 3:20: „Dar cetăţenia noastră este în ceruri, de unde şi aşteptăm pe Mântuitorul, Domnul Isus Cristos." Filipeni 4:5: „Domnul este aproape."

Tit 2:13: „Aşteptând binecuvântata nădejde şi slăvită arătare a măreţului nostru Dumnezeu şi Mântuitor Isus Cristos."

Evrei 9:28: „Celor care Îl aşteaptă cu dor El Se va arăta a doua oară, nu în vederea păcatului, ci a mântuirii."

Iacov 5:7-9: „Prin urmare, fiţi răbdători, fraţilor, până la venirea Domnului... căci venirea Domnului este aproape...Judecătorul este chiar la uşă".

1Petru 4:7: „Dar sfârşitul tuturor lucrurilor este aproape."

1Ioan 3:3: „Şi oricine are această nădejde în El se curăţă, după cum El este curat."

Iuda 21: „...aşteptând îndurarea Domnului nostru Isus Cristos pentru viaţa veşnică."

Apocalipsa 3:11: „Eu vin curând!" 22:7: „Iată, Eu vin curând!" 22:12: „Şi iată, Eu vin curând..." 22:20: „Da, Eu vin curând. Amin! Vino, Doamne Isuse!"

Creştinul ştie că s-ar putea să treacă prin moarte, dar mai ştie şi aceea că Domnul poate veni în orice clipă şi că, în acest caz, el va intra în cer fără să mai treacă prin moarte.

Nici o profeţie din Scriptură nu mai trebuie să se împlinească înainte de venirea lui Cristos ca să-i ia pe ai Săi la El. Venirea Domnului este următorul mare eveniment din programul lui Dumnezeu.

Noi nu am putea aştepta revenirea Domnului în orice clipă, dacă mai întâi ar trebui să intervină o altă perioadă de timp. Dar concepţia potrivit căreia Răpirea va avea loc înaintea Marii Strâmtorări este singura care îi permite credinciosului să aştepte venirea lui Cristos în ziua de azi. Alte concepţii presupun repudierea caracterului iminent al revenirii Sale.

Cel pe care îl aşteptăm noi este Isus, Izbăvitorul nostru de mânia viitoare. Acest mod de a descrie venirea Mântuitorului poate fi înţeles în două feluri:

1. El ne izbăveşte de pedeapsa veşnică pentru păcatele noastre. Pe cruce El a îndurat mânia lui Dumnezeu împotriva păcatelor noastre. Prin credinţa în El, nouă ni se atribuie acum valoarea lucrării Sale, ni se trece în contul nostru. De acum înainte, nu mai este nici o condamnare pentru noi, deoarece noi suntem în Cristos Isus (Romani 8:1).

2. De asemenea, El ne izbăveşte de acea perioadă de judecată ce va veni, când mânia lui Dumnezeu va fi turnată peste lumea care L-a respins pe Fiul Său. Această perioadă se numeşte Marea Strâmtorare (sau Tribulaţia), precum şi Necazul lui Iacov (Daniel 9:27;Matei 24:4-28;1Tesaloniceni 5:1-11;2Tesaloniceni 2:1-12;Apocalipsa 6:1-19:10).

În ultima parte a versetului 1:5, Pavel a făcut o scurtă aluzie la caracterul şi conduita sa, pe timpul şederii sale la Tesalonic. Acum el se lansează într-o recapitulare mai detaliată a slujbei, mesajului şi stilului său de viaţă.

Ideea centrală este că slujba principală a unui creştin este o slujbă de caracter. Cu alte cuvinte, ceea ce suntem este cu mult mai important decât ceea ce spunem. Influenţa inconştientă pe care o răspândim are o înrâurire mult mai profundă decât influenţa noastră conştientă, după cum se exprimă şi James Denney:

„Caracterul unui creştin este singurul său capital cu care porneşte el la lucru. În mai toate celelalte îndeletniciri din viaţă, e posibil ca cineva să înainteze, indiferent de natura caracterului său, cu condiţia ca soldul contului său de la bancă să fie pozitiv. În schimb, când un creştin şi-a pierdut caracterul, şi-a pierdut totul”

Misionarul martir Jim Elliot a scris în jurnalul său: „În lucrarea spirituală, ca în nici o altă lucrare, caracterul lucrătorului va imprima calitatea lucrării sale. Shelley şi Byron au scris poezie de calitate, în pofida faptului că au fost pe plan moral nişte libertini. Wagner a creat muzică de calitate, în pofida imoralităţii sale. Nu tot aşa stau lucrurile în lucrarea pentru Dumnezeu. Pavel nu avea nici o ezitare în a îndrepta privirile oamenilor spre caracterul şi modul său de viaţă, ca dovadă a cuvântului vestit de el tesalonicenilor. De nouă ori în această epistolă el exclamă: „Voi ştiţi", referindu-se prin aceasta la prilejul tesalonicenilor de a fi observat nemijlocit viaţa particulară şi publică a apostolului. Pavel s-a dus la Tesalonic şi a trăit o viaţă prin care a ilustrat cu prisosinţă mesajul predicat. Ba mai mult, de la ilustraţie a trecut la o dovadă convingătoare, de necontestat. Nici nu e de mirare că azi se face atâta lucru de mântuială în împărăţie, dacă privim la caracterul unora dintre lucrători!”

Poate că în aceste versete apostolul se apără de acuzaţia falsă adusă de criticii săi. În orice caz, mai întâi el aminteşte tesalonicenilor că lucrarea lui a fost rodnică, ei înşişi fiind o dovadă concludentă în acest sens. Ei ştiau că vizita lui nu fusese în zadar. Ei înşişi fuseseră convertiţi, constituindu-se apoi într-o adunare.

Apoi slujba lui fusese neînfricată. Toate împotrivirile de care a avut parte, toate maltratările la Filipi, inclusiv întemniţarea sa împreună cu Sila, nu l-au înfricat, nu l-au descurajat şi nu l-au intimidat pe apostol, ci el a mers înainte, ajungând până la Tesalonic. Acolo, îmboldit de un curaj pe care numai Dumnezeu putea să i-l dea, el a predicat evanghelia în pofida multor conflicte. O persoană mai puţin robustă ar fi găsit negreşit suficiente motive teologice care să justifice o presupusă chemare din partea lui Dumnezeu de a vesti evanghelia unui auditoriu mult mai dispus să asculte mesajul. Nu şi Pavel însă! El a predicat mesajul fără teamă, în pofida multor împotriviri, pentru că era plin de Duhul.

Îndemnul adresat de apostol de a crede în evanghelie era adevărat cu privire la sursă, curat ca motivaţie şi fiabil ca metodă. În ce priveşte sursa, îndemnul nu izvora dintr-o doctrină falsă, ci din adevărul lui Dumnezeu. în ce priveşte motivaţia, apostolul îi privea pe tesaloniceni ne-egoist, ci având în vedere doar binele lor, fără nici o dorinţă ascunsă sau necurată. În ce priveşte metoda, nu exista nici un plan ascuns de a-i înşela. Se pare că duşmanii lui geloşi îl acuzau de erezie, de pofte şi de viclenie.

Pentru Pavel slujba constituia o misiune sacră ce i s-a încredinţat. El era un ispravnic aprobat de Dumnezeu iar evanghelia era comoara de mare preţ pe care i-o încredinţase Dumnezeu. El avea responsabilitatea de a-I fi plăcut lui Dumnezeu prin vestirea cu credincioşie a mesajului, indiferent de reacţia omului! Lui Pavel îi era limpede că nu putea să placă atât lui Dumnezeu, cât şi omului, drept care s-a hotărât să-I fie plăcut lui Dumnezeu, care ne cercetează inimile, răsplătindu-ne apoi cum se cuvine.

Un ispravnic are obligaţia de a fi pe placul celui ce-i dă simbria. Predicatorii sunt ispitiţi uneori să nu predice tot adevărul, de teama repercusiunilor ce le vor atrage din partea celor care contribuie la sprijinul lor financiar. Dar Dumnezeu este Stăpânul şi El ştie atunci când mesajul este diluat sau suprimat.

În versetele 5-12 Pavel relatează comportamentul lui la Tesalonic; procedând astfel, el a lăsat un splendid model de urmat pentru toţi slujitorii lui Cristos.

Mai întâi, el nu s-a pretat niciodată la flatare sau nesincentate pentru a-şi realiza obiectivele. Cuvintele lui au fost cinstite şi transparente, iar motivele sale ne-făţarnice.

În al doilea rând, el nu s-a folosit niciodată de lucrarea Domnului ca de o haină sub care să se ascundă vreo dorinţă egoistă de a se îmbogăţi. Slujba lui nu a fost un paravan după care să se ascundă lăcomia.

Pentru a infirma orice acuzaţie de flatare, el apelează la sfinţi. Dar pentru a infirma orice ideea de lăcomie, el apelează la Dumnezeu, Singurul care poate citi până în adâncul inimii omului.

Avem aici încă un prilej de a cunoaşte caracterul ireproşabil al acestui mare om al lui Dumnezeu. Ca apostoli ai lui Cristos, atât el, cât şi colegii săi erau îndreptăţiţi să primească ajutor financiar (numit aici slavă) din partea tesalonicenilor. Dar ei erau hotărâţi să nu fie o povară pentru ei, drept care au lucrat zi şi noapte, pentru a-şi asigura singuri cele necesare traiului. La Corint alta fusese situaţia. Acolo Pavel a lucrat pentru a nu le da criticilor săi vreun temei să-l acuze că a predicat pentru bani. La Tesalonic el a lucrat pentru că sfinţii erau săraci şi prigoniţi, nevoind să mai adauge la povara pe care trebuiau s-o ducă.

În loc să facă pe şeful cu beneficiarii făgăduinţelor lui Dumnezeu, apostolul a fost blând în mijlocul lor, ca o doică ce îngrijeşte cu drag de copiii ei. Pavel şi-a dat seama că noii convertiţi aveau nevoie de creştere şi astfel şi-a desfăşurat misiunea cu toată solicitudinea unei mame devotate.

Atât de profund a fost ataşamentul lui faţă de ei, încât apostolul a fost gata să împartă cu ei ce avea, mai degrabă decât să ia de la ei. Asta pentru că apostolul Pavel nu vestea evanghelia lui Dumnezeu într-o manieră rece, detaşată, ci vărsându-şi tot sufletul pentru ei. El i-a iubit. Or, dragostea nu se uită la preţul pe care trebuie să-l plătească. Asemenea Stăpânului său, Pavel nu a venit să i se slujească, ci să slujească el însuşi şi să-şi dea viaţa (Marcu 10:45).

O altă dovadă a altruismului lui Pavet se poate observa aici, anume în faptul că el a lucrat în meseria de confecţionare de corturi, pentru a-şi câştiga existenţa şi a nu fi o povară pentru ei, în vestirea evangheliei şi slujirea lor. Deşi este drept că predicatorul evangheliei este îndreptăţit să primească sprijin financiar din partea altor creştini, este recomandabil ca el să, se lipsească, din când în când, dacă este nevoie, de acest suport financiar. Un adevărat slujitor al lui Cristos va continua să predice evanghelia, fie că va primi bani, fie că va trebui să-şi câştige existenţa prin munca sa proprie. Observaţi sintagmele: oboseala şi truda noastră şi zi şi noapte. Evanghelia nu i-a costat pe tesaloniceni nici un ban dar pe Pavel l-a costat foarte mult.

Credincioşii au putut da mărturie pentru comportamentul exemplar al lui Pavel faţă de ei; în plus însuşi Dumnezeu a fost Martor al faptului că el este devotat (sau sfânt), drept (sau neprihănit) şi fără vină. Sfânt, adică alipit de Dumnezeu şi despărţit de păcat. Drept sau neprihănit în caracter şi conduită. Fără vină faţă de Dumnezeu şi faţă de om. Dacă cea mai bună predică este o viaţă de sfinţenie, atunci Pavel a fost negreşit un mare predicator. Nu ca alt predicator, a cărui elocvenţă era mai strălucită decât purtarea sa: când se afla la amvon, oamenii doreau ca omul acesta să nu mai plece, dar când în sfârşit părăsea amvonul, nu voiau ca el să se mai întoarcă acolo!

În versetul 7, el se comparase cu o mamă care alăptează, sau după alte versiuni cu o doică. Acum el se aseamănă cu un tată devotat. Dacă prima imagine sugerează tandreţea şi afecţiunea, a doua imagine transmite ideea de înţelepciune şi sfat. Ca un tată el i-a îndemnat să trăiască o viaţă sfântă, încurajându-i să rămână statornici în Domnul, în pofida prigoanelor şi a fost martorul binecuvântărilor de care au avut parte ca urmare a faptului că au ascultat de voia lui Dumnezeu şi de cuvântul Său.

Obiectivul slujbei lui Pavel a fost ca sfinţii să se poarte într-un chip vrednic de Dumnezeu, care i-a chemat la împărăţia şi slava Sa.

În noi înşine nu avem nici o vrednicie pentru Dumnezeu sau pentru un loc în cer: singura vrednicie pe care o avem se găseşte în Domnul Isus Cristos. Dar ca fii ai lui Dumnezeu, se aşteaptă de la noi să ne purtăm vrednici de înalta chemare. Noi putem face acest lucru supunându-ne controlului Duhului Sfânt şi mereu mărturisind şi lăsându-ne de păcatele din viaţa noastră.

Toţi cei mântuiţi sunt supuşii împărăţiei lui Dumnezeu. În vremea de acum, împărăţia aceea este invizibilă, iar Regele e absent. Dar învăţăturile morale şi etice ale împărăţiei se aplică la noi, în prezent. Când va reveni Domnul Isus, ca să domnească, împărăţia va fi stabilită în forma ei vizibilă, iar noi ne vom împărtăşi din gloria Regelui.

Acum apostolul abordează o altă temă pe care o începuse la 1:5a: răspunsul tesalonicenilor la predicarea Evangheliei. Când ei au primit mesajul, adică l-au auzit, ei nu l-au primit, adică, nu l-au acceptat ca pe cuvântul oamenilor, ci ca pe cuvântul lui Dumnezeu. Traducerea NKJV (cea folosită pe tot parcursul comentariului) scoate în evidenţa foarte bine acest adevăr:

Din această pricină, şi noi îi mulţumim lui Dumnezeu fără încetare, pentru că atunci când voi aţi primit cuvântul lui Dumnezeu pe care l-aţi auzit de la noi, l-aţi îmbrăţişat nu ca pe cuvântul oamenilor, ci aşa cum şi este în realitate: ca pe cuvântul lui Dumnezeu, care lucrează cu eficacitate şi în voi cei care credeţi.

Pavel este plin de mulţumire pentru modul în care au primit şi acceptat mesajul Evangheliei. Este încă un exemplu al altruismului său. Cei mai mulţi dintre noi am dori ca alţii să creadă ceea ce spunem doar pentru că noi am spus aşa. Dar cuvântul omului formează o temelie foarte şubredă a credinţei. Numai în Dumnezeu putem avea deplină încredere şi numai atunci când credem în cuvântul Lui se produc rezultate în inima şi în viaţa noastră. Exact aşa s-a întâmplat cu tesalonicenii, în a căror viaţă cuvântul a rodit din plin deoarece ei au crezut, cum arată şi Walter Scott:

„Cuvântul Lui - Biblia - este inspirat sau insuflat de Dumnezeu, în toate cărţile şi părţile sale, aşa cum au fost ele compuse în original. E singura noastră autoritate pentru toate lucrurile, în toate împrejurările şi în toate timpurile. E nevoie de o generaţie de oameni care să tremure în faţa Cuvântului iui Dumnezeu, care este călăuza vieţii, harta ce ne oferă traseul pe care trebuie să-l urmăm; lumina noastră şi pavăza morală. Slavă Domnului pentru Sacrul Volum!”

Ce rezultate a produs Biblia în viaţa acestor credincioşi? Nu numai că au fost mântuiţi, ci au fost şi învredniciţi să stea tari în faţa unor cumplite prigoane, acest fapt constituind o dovadă de netăgăduit a convertirii lor. Prin răbdarea şi statornicia lor, ei au devenit imitatori ai bisericilor creştine din Iudeea. Singura deosebire a fost faptul că tesalonicenii au suferit din partea propriilor lor concetăţeni ne-evrei, pe când credincioşii din Iudeea au fost persecutaţi de iudei.

De îndată ce îi pomeneşte pe iudei, apostolul începe să-i condamne ca pe nişte potrivnici înverşunaţi ai Evangheliei, ca unul care îi cunoştea mai bine decât oricine. Oare nu fusese el însuşi cândva capul cetei de iudei ce încercaseră să eradicheze credinţa creştină? Apoi, după convertirea sa, el însuşi a simţit ascuţişul prigoanei lor.

Păcatul culminant al iudeilor a fost faptul că L-au ucis pe Domnul Isus. Deşi răstignirea propriu-zisă a fost executată de romani, iudeii au fost cei care i-au incitat s-o facă. Acesta a fost punctul culminant al veacurilor de prigonire a prorocilor pe care i-a trimis Dumnezeu naţiunii Israel (Matei 21:33-39).

În era creştină, ei deja îl prigoniseră pe Pavel şi pe alţi apostoli, crezând eronat că îi erau astfel plăcuţi lui Dumnezeu. Acţiunile lor îi erau însă total neplăcute, ei făcându-se împotrivitori tuturor oamenilor.

Ba mai mult, ei nu s-au mulţumit să respingă Evanghelia pentru ei înşişi, ci au luat hotărârea ca să-i împiedice pe Pavel şi pe asociaţii lui de a predica mesajul către Neamuri. Nimic nu-i înfuria mai mult decât să audă că Neamurile pot fi mântuite în acelaşi fel ca iudeii.

În împotrivirea lor faţă de voia lui Dumnezeu, ei nu făceau altceva decât să continue ceea ce făcuseră şi părinţii lor umplând măsura păcatelor lor. Era ca şi când voiau cu tot dinadinsul ca paharul vinovăţiei lor să fie tot timpul plin până la refuz.

Dar osânda lor era deja hotărâtă, căci i-a ajuns din plin mânia lui Dumnezeu. Pavel nu precizează în ce constă această mânie. Poate că este o afirmaţie generală a judecăţii ce se va abate negreşit asupra lor ca urmare a umplerii măsurii vinovăţiei lor. Noi ştim că în numai douăzeci de ani de la această dată, în anul 70 d.Cr., Ierusalimul a fost distrus iar iudeii care au supravieţuit au fost împrăştiaţi pe tot pământul.

Din pasaje ca acestea unii au sugerat că Pavel ar fi fost un antisemit şi că Noul Testament ar fi o carte antisemită. Adevărul este însă că Pavel avea o iubire fierbinte pentru concetăţenii săi, evreii, încât ar fi mers până acolo încât el însuşi să fie despărţit de Cristos, dacă ar fi putut obţine mântuirea lor prin aceasta (Romani 9:1-3). Deşi misiunea lui se adresa în principal Neamurilor, el niciodată nu şi-a pierdut râvna pentru evanghelizarea iudeilor, până acolo încât uneori această râvnă pare să eclipseze misiunea sa primordială.

Ceea ce spune apostolul Pavel aici despre liderii iudei este un fapt istoric, iar nu o ieşire personală de mânie. Şi apoi să nu uităm că Dumnezeu este Cel care l-a îmboldit să scrie ceea ce a scris. Antisemitismul este un act ne-creştinesc şi nu poate fi justificat sub nici o formă. Dar nu este un act de antisemitism să spui că pe poporul evreu Dumnezeu îl acuză de moartea Fiului Său (Fapte 2:23), după cum şi Neamurile sunt trase la răspundere pentru partea lor de vină (1Corinteni 2:8).

În următoarele patru versete apostolul explică de ce nu a putut să revină la Tesalonic. Poate că înverşunaţii lui critici l-au acuzat că nu a venit din laşitate, pentru că s-ar fi temut de opoziţia ce-l aştepta acolo.

Mai întâi, Pavel arată clar că despărţirea era doar pe plan fizic. Sintagma: după ce am fost despărţiţi de voi pentru un timp, înseamnă că ei au fost lăsaţi orfani prin plecarea tatălui lor spiritual. Dar grija plină de dragoste pe care le-o purta el nu a încetat nici o clipă. Observaţi intensitatea iubirii lui: am avut cu atât mai mult dorinţa să vă vedem faţa.

De două ori a încercat el să revină la Tesalonic, dar de două ori Satan l-a împiedicat. Nu se precizează natura exactă a opoziţiei din partea lui Satan. De asemenea, nu se ştie de unde ştia Pavel că Satan a fost cel care i-a pus piedici, şi nu Domnul. La Fapte 16:6 citim că Pavel şi cei ce-l însoţeau au fost împiedicaţi de Duhul Sfânt să predice cuvântul în Asia, în versetul următor ni se spune că de acolo au voit să meargă în Bitinia, dar că Duhul nu le-a permis. De unde ştim când ne opreşte Duhul şi când ne pune piedici Satan? Poate că o modalitate ar fi aceasta: când ştim că suntem în voia lui Dumnezeu, orice piedici care se ivesc în cale nu reprezintă lucrarea Duhului, ci a diavolului. De asemenea, e de aşteptat ca Satan să se împotrivească, ori de câte ori avem binecuvântarea lui Dumnezeu. Dar Dumnezeu întotdeauna învinge opoziţia lui Satan. În acest caz, neputinţa lui Pavel de a se duce la Tesalonic a avut drept urmare redactarea acestei scrisori. La rândul ei, Scrisoarea a avut drept urmare slăvirea lui Dumnezeu şi binecuvântarea noastră.

De ce a dorit apostolul atât de mult să-i vadă din nou pe tesaloniceni? Pentru că ei erau copiii lui în Domnul. El este cel care îi îndreptase spre Cristos, drept care se simţea răspunzător pentru creşterea lor spirituală. El ştia că va trebui să dea socoteală de ei, într-o zi. Ei erau nădejdea lui de răsplată la Scaunul de Judecată al lui Cristos. El dorea ca atunci să se poată bucura din pricina lor. Ei vor fi cununa lui de bucurie înaintea Domnului Isus Cristos la venirea Lui.

Deducem din acest verset că Pavel se aştepta ca să-i poată recunoaşte pe tesaloniceni în cer, după cum conchidem că şi noi îi vom putea recunoaşte pe cei dragi ai noştri în cer.

În versetul 19, Pavel îi numeşte pe copiii lui în credinţă drept cununa sa. Citim şi în alte locuri din Noul Testament despre cununi: cununa neprihănirii (2Timotei 4:8); cununa vieţii (Iacov 1:12;Apocalipsa 2:10); cununa de slavă (1Petru 5:4) - toate fiind nepieritoare (1Corinteni 9:25).

Sfinţii erau slava şi bucuria lui. El investise în personalitatea umană şi răsplata lui o constituiau fiii şi fiicele spirituale care aveau să se închine Mielului lui Dumnezeu în veci de veci.

În capitolul 3 continuăm să auzim bătaia inimii lui Pavel, pe măsură ce el îşi exprimă interesul nepieritor pentru sfinţii de la Tesalonic. Când s-a aflat la Atena, l-a cuprins un dor nespus să afle cum se descurcau convertitului. Satan îl împiedicase să revină personal. În cele din urmă însă n-a mai putut răbda şi s-a decis să-l trimită pe Timotei la tesaloniceni, el rămânând mai departe la Atena (Aici se recurge la aşa numitul noi editorial.) Se degajă de aici o anumită tristeţe la gândul că Pavel rămăsese singur la Atena, unde tabloul impunătoarelor clădiri ale oraşului nu-l impresiona cu nimic pe apostol, care purta în inimă povara grijii sale faţă de biserici.

Observaţi diversele grade care însoţesc numele lui Timotei: fratele nostru şi slujitorul lui Dumnezeu şi împreună lucrător cu noi în Evanghelia lui Cristos. Termenul „minister" - arată autorul comentariului - din acest pasaj, ca de altfel în tot Noul Testament înseamnă doar slujitor. (Evident, autorul se referă aici la folosirea termenului de minister în engleza contemporană cu sensul de prelat, de cleric, n.tr.) Ideea unei clase separate de clerici a apărut mult mai târziu.

Ce privilegiu a avut Timotei să-şi facă ucenicia sub conducerea preaiubitului frate Pavel! Acum, după ce şi-a dovedit vrednicia, este trimis singur într-o misiune la Tesalonic.

Scopul călătoriei este de a-i întări pe sfinţi şi a-i încuraja în credinţa lor. Ei fuseseră prigoniţi din pricina faptului că L-au mărturisit pe Cristos, într-o perioadă foarte critică pentru tinerii convertiţi, când Satan probabil le sugera acestora că au greşit, când s-au creştinat!

Ar fi interesant să auzim pledoaria făcută de Timotei acestor tineri în credinţă, pe care i-a sfătuit să se aştepte la împotrivire, s-o îndure cu bărbăţie şi să se bucure că au parte de ea. Ei aveau nevoie de încurajare, ca să nu cedeze în faţa presiunii opoziţiei.

În vâltoarea prigoanelor, era uşor ca tesalonicenii să considere un lucru ciudat faptul că au ajuns să sufere atât de crunt şi să se întrebe dacă nu cumva Dumnezeu era nemulţumit de ei. Timotei le aminteşte însă că ceea ce li se întâmpla nu este deloc un fapt ciudat, ci cu totul normal pentru creştini, pentru ca ei să nu se clatine şi să nu-şi piardă cumpătul.

Pavel le aminteşte că pe când se afla la Tesalonic el însuşi le-a spus că creştinii sunt rânduiţi să sufere. Prezicerea lui s-a împlinit în viaţa lor, aşa cum au avut ei prilejul să constate din plin!

Încercările formează o disciplină necesară în viaţa noastră:

1. Ele dovedesc realitatea credinţei noastre, fiind un proces de selecţie prin care cei ce doar se numesc creştini se separă de la sine de adevăraţii credincioşi (1Petru 1:7).

2. Ele ne învrednicesc să ne mângâiem şi să ne încurajăm unii pe alţii, când trecem prin încercări (2Corinteni 1:4).

3. Ele dezvoltă anumite haruri, cum ar fi capacitatea de a îndura, în caracterul nostru (Romani 5:3).

4. Ele ne fac să răspândim Evanghelia cu şi mai multă râvnă (Fapte 4:29;5:27-29;8:3,4).

5. Ele ne ajută să scăpăm de zgura din viaţa noastră (Iov 23:10).

Apostolul repetă esenţa versetelor 1 şi 2: când n-a mai putut suporta nici o amânare, l-a trimis pe Timotei să vadă cum rezistau creştinii de acolo în furtuna care i-a cuprins. Pe Pavel îl preocupa în mod deosebit pericolul ca nu cumva diavolul să-i fi păcălit să renunţe la puternica lor mărturie creştină, în schimbul unei atenuări a prigoanelor. Aceasta e o ispită permanentă pentru noi, să renunţăm la loialitatea noastră faţă de Cristos, din comoditate, să ocolim crucea, în drum spre cunună. Oare care dintre noi nu este nevoit să se roage: „Iartă-mă, Doamne, pentru că de atâtea ori am găsit căile prin care am ocolit suferinţa şi jertfa pe care le implică ucenicia. întăreşte-mă astăzi să umblu cu Tine, indiferent cât m-ar costa", Dacă Satan ar fi reuşit să-i determine pe sfinţi să se lepede de mărturia lor, atunci pentru Pavel aceasta ar fi însemnat că a trudit degeaba.

Timotei a revenit de la Corint cu veşti bune despre tesalonieeni. Mai întâi, el l-a asigurat pe Pavel de credinţa şi dragostea lor. Nu numai că ei rămâneau fideli învăţăturilor credinţei creştineşti manifestau virtutea distinctă a dragostei. Întotdeauna aici este proba supremă a realităţii: faptul că nu e vorba doar de o acceptare drept credincioasă a crezului creştin, ci de „credinţa care lucrează prin dragoste" (Galateni 5:6). Nu doar „credinţa voastră în Domnul Isus" ci şi „dragostea voastră pentru toţi sfinţii" (Efeseni 1:15).

Este oare semnificativ faptul că Timotei a menţionat credinţa şi dragostea lor, omiţând însă orice referire la nădejdea lor? Să fi reuşit oare diavolul să le clatine încrederea în revenirea lui Cristos? E posibil, căci, aşa cum arată William Lincoln: „Diavolul urăşte această doctrină (învăţătura despre venirea Domnului, n,tr.), pentru că el cunoaşte puterea ei în viaţa noastră.” Dacă nădejdea tesalonicenilor lăsa de dorit, atunci Pavel îşi propune să o reînvie prin această epistolă a nădejdii.

Timotei îi mai aduce lui Pavel vestea despre amintirile plăcute pe care le purtau tesalonicenii despre apostol şi prietenii lui şi despre faptul că doreau să se revadă cu Pavel, Sila şi Timotei cât mai curând.

Vestea aceasta a fost ca o gură de apă rece pentru sufletul însetat al lui Pavel (Proverbe 25:25). În toate întristările şi suferinţele prin care a trecut, el a fost încurajat peste măsură de credinţa lor.

El exclamă: „Acum, da, trăim, fiindcă voi staţi tari în Domnul." Apostolul fusese într-un suspans, neştiind ce se întâmplă cu ei - a fost ca o moarte conştientă. Dar iată că viaţa a revenit de îndată ce a aflat că toate sunt bune cu ei. Ce mult spune această afirmaţie despre devotamentul altruist al acestui mare om al lui Dumnezeu!

Cuvintele apostolului nu erau de ajuns să exprime întru totul faţă de Dumnezeu mulţumirile ce-i umpleau inima. Cupa bucuriei lui era plină până la refuz, ori de câte ori îşi aducea aminte de ei înaintea Dumnezeului său.

Viaţa de rugăciune a lui Pavel era o chestiune de formaţie, de obicei, iar nu ceva sporadic. Pavel se ruga zi şi noapte. Apoi rugăciunile sale erau fierbinţi: rugăm nespus. Erau concrete: să vă putem vedea faţa. Şi erau altruiste: să putem împlini ce mai lipseşte credinţei voastre.

Capitolul se încheie cu rugăciunea lui Pavel ca să poată să-i viziteze din nou şi să vadă dragostea lor crescând şi mai mult. Cererea este adresată Dumnezeului şi Tatălui însuşi, Domnului nostru Isus Cristos. Apoi acest subiect multiplu este urmat de verb la singular, indicându-se prin aceasta Dumnezeirea lui Cristos şi unitatea Dumnezeirii.

Tesalonicenii se făcuseră într-adevăr vrednici de toată lauda prin autentica dragoste creştină de care au dat dovadă, dar întotdeauna mai e loc la acest capitol. Şi astfel el se roagă pentru ca ei să cunoască o măsură îndoită a acestei iubiri: Domnul să vă îmbogăţească şi să vă facă să creşteţi tot mai mult în dragoste. Dragostea lor trebuie să cuprindă pe ceilalţi credincioşi şi pe toţi oamenii, inclusiv duşmanii lor. Modelul sau şablonul trebuie să fie dragostea apostolilor: cum facem şi noi faţa de voi.

Rezultatul dragostei în viaţa de aici este starea de nevinovăţie în viaţa de apoi. Dacă ne iubim unii pe alţii şi-i iubim pe toţi oamenii, vom sta fără vreo învinuire în sfinţenie înaintea Dumnezeului nostru când Cristos va veni cu toţi sfinţii Lui, deoarece dragostea este împlinirea legii (Romani 13:8;Iacov 2:8).

Cineva a parafrazat rugăciunea astfel: „Domnul să vă înviedrnicească tot mai mult să vă petreceţi vieţile în preocuparea pentru alţii, pentru ca El să poată statornici în voi caracterul creştin acum, aşa încât voi să puteţi fi absolviţi de orice învinuire care ar putea fi adusă împotriva voastră...."

În capitolul 2 am văzut că venirea lui Cristos are mai multe faze sau etape: un început, o durată, o manifestare şi un punct culminant. Versetul 13 se referă la a treia fază: venirea Domnului nostru Isus Cristos cu toţi sfinţii Lui. Judecata de la scaunul de judecată al lui Cristos va fi avut deja loc în cer. Răsplăţile se vor fi împărţit deja. Dar aceste răsplăţi se vor manifesta pentru a putea fi văzute de toţi când Mântuitorul va reveni pe pământ ca Rege al regilor şi Domn al domnilor.

Sfinţii din acest context sunt probabil credincioşii care au fost răpiţi la cer când a avut loc Răpirea (1Tesaloniceni 4:14). Unii cred că ar fi vorba de îngeri, dar Vincent spune că se referă la oamenii sfinţi şi glorificaţi ai lui Dumnezeu. El scoate în evidenţă faptul că îngerii nu au nimic de a face cu această epistolă, ci mai degrabă credincioşii glorificaţi sunt strâns înrudiţi cu subiectul care îi preocupa pe tesaloniceni. Vincent adaugă:

„Asta nu exclude participarea îngerilor la venirea Domnului, dar când Pavel se referă la această participare, el spune: cu îngerii puterii sale" ca la 2Tesaloniceni 1:7.

Formularea: în fine nu înseamnă că Pavel este pe punctul de a-şi încheia scrisoarea, ci indică doar trecerea la o altă temă, respectiv abordarea unor sfaturi practice. (în versiunea românească folosită de traducător s-a folosit termenul mult mai adecvat: încolo, care are sensul rezumativ avut în vedere de apostol, n.tr.)

La sfârşitul capitolului trei, am avut trei termeni care au ieşit în evidenţă: sfinţenie, dragoste şi venire. Aceste cuvinte formează subiectele principale ale capitolului 4:

(1) Sfinţenia (versetul 1-8),

(2) Dragostea (versetul 9,10),

(3) Venirea (versetele 13-18), la care se mai adaugă o altă temă importantă: hărnicia (versetul 11,12).

Capitolul 4 se deschide cu îndemnul de a umbla în sfinţenie, pentru a-I fi astfel plăcuţi lui Dumnezeu, şi se încheie cu ridicarea la cer a sfinţilor. Pavel s-a gândit probabil la Enoh când a scris aceste cuvinte. Observaţi similaritatea:

(1) Enoh a umblat cu Dumnezeu (Geneza 5:24a);

(2) Enoh a fost plăcut lui Dumnezeu (Evrei 11:5b);

(3) Enoh a fost răpit la cer (Geneza 5:24b;Evrei 11:5a).

Apostolul îi elogiază pe credincioşi pentru sfinţenia lor practică, dar îi îndeamnă să înainteze spre noi niveluri de realizări. Sfinţenia este un proces, nu o realizare în sine.

Pe când se afla în mijlocul lor, Pavel i-a îndemnat mereu, pe baza autorităţii ce i-o dăduse Domnul Isus, să-I fie plăcuţi lui Dumnezeu prin trăirea unei vieţi de sfinţenie practică.

Voia lui Dumnezeu pentru oamenii Lui este sfinţirea lor. A sfinţi înseamnă a pune deoparte pentru uz divin. Într-o privinţă, toţi credincioşii au fost puşi deoparte, despărţiţi de lume şi ataşaţi slujirii Domnului - aceasta fiind aşa-numita sfinţire poziţională, care este desăvârşită şi completă (1Corinteni 1:2;Evrei 10:10). Dar, în altă privinţă, credincioşii trebuie să se sfinţească pe ei înşişi, adică, să se dezlipească de toate formele de păcat - aceasta fiind aşa-numita sfinţire practică sau progresivă. Ea este un proces care îşi va urma cursul până la moartea credinciosului sau până la întoarcerea Domnului. Or, tocmai cu acest sens este folosit termenul sfinţire în versetul 3. (Vezi discuţia ce urmează, pe marginea sfinţirii la 5:23.)

Păcatul concret asupra căruia le atrage Pavel atenţia este cel al activităţii sexuale nelegiuite şi în acest fragment probabil acest păcat este totuna cu adulterul. Este unul din principalele păcate ale lumii păgâne. îndemnul: să vă feriţi de imoralitate sexuală este la fel de binevenit şi necesar astăzi ca în primul veac al existenţei bisericii.

Programul creştin este ca fiecare... să ştie să-şi stăpânească vasul în sfinţenie şi în cinste.

Termenul vasul din acest verset se referă probabil la soţie sau la trupul bărbatului. La 1Petru 3:7 este folosit cu referire la soţie iar la 2 Corinteni 4:7 se referă la trup.

Traducerea RSV înclină în favoarea sensului de soţie al acestui termen: „ca fiecare din voi să ştie să-şi ia o soţie în sfinţenie şi în onoare."

Traducerea NEB adoptă varianta sensului de trup: „fiecare din voi trebuie să înveţe să-şi stăpânească trupul, să-l sfinţească şi să-l onoreze."

Dacă lăsăm contextul să decidă, atunci sensul termenului vas este: soţia bărbatului, învăţătura care se desprinde de aici este că fiecare bărbat trebuie să-şi trateze soţia cu cinste şi cu decenţă, necoborându-se niciodată la nici o formă de infidelitate maritală. Este întărit din nou principiul monogamiei, care reprezintă voia lui Dumnezeu pentru omenire (vezi şi 1Corinteni 7:2).

Concepţia creştină despre căsnicie contrastează enorm cu aceea a oamenilor fără Dumnezeu, după cum s-a exprimat un comentator: „Când Isus şi-a pus mâinile pe femeia din Luca 13:13, viaţa acesteia a fost îndreptată. În schimb, când un păgân se atinge de o femeie, aceasta devină strâmbă."

Neamurile cred că sexul este un mijloc de gratificare a aprinderii poftei. Pentru ei castitatea este o slăbiciune iar căsătoria un prilej de a legaliza păcatul. Prin conversaţia lor murdară şi prin înscrisurile lor obscene de pe pereţi, ei preamăresc ruşinea lor.

Imoralitatea sexuală (sau desfrâul) este un păcat împotriva Duhului Sfânt al lui Dumnezeu (1Corinteni 6:19); este un păcat împotriva propriului trup al celui ce-l săvârşeşte (1Corinteni 6:18); dar mai este şi un păcat împotriva tuturor celorlalte persoane. Prin urmare, Pavel adaugă: pentru ca nimeni să nu profite de fratele său şi să nu se poarte cu nedreptate faţă de el în această privinţă. Cu alte cuvinte, creştinul nu are voie să iasă din perimetrul căsătoriei înşelându-şi fratele prin faptul că fură afecţiunile soţiei fratelui său. Deşi aceste abateri nu sunt pedepsite de tribunalele din vremea noastră, Domnul este Răzbunătorul tuturor acestor lucruri. Păcatele sexuale au consecinţe groaznice pe plan fizic şi mental, provocând tot felul de tulburări şi dezordini în viaţa de acum a celui care le comite, ca să nu mai spunem de consecinţele şi mai groaznice pe care le vor avea în veşnicie, dacă aceste păcate nu vor fi mărturisite şi iertate. Pavel îi avertizase deja pe tesaloniceni cu privire la aceste lucruri.

Unul dintre cei mai talentaţi scriitori britanici (Oscar Wilde, care şi-a părăsit soţia minunată pentru a se angaja în homosexualitate) din veacul al nouăsprezecelea, care a căzut în păcat sexual, sfârşind în închisoare şi dizgraţie, a scris următoarele:

„Zeii mi-au dăruit aproape tot ce mi-am dorit. Dar eu m-am lăsat înduplecat de îndelungatele intervaluri de plăcere senzuală şi fără rost. Sătul de a mai fi pe culmi, m-am coborât de bună voie în căutarea unor noi senzaţii. Am ajuns să nu-mi mai pese de vieţile altora. Mi-am găsit plăcerea unde am vrut, mergând apoi mai departe. Am uitat că orice acţiune, cât de mică, pe care o întreprindem în viaţa de toate zilele duce fie la formarea, fie la deformarea caracterului şi că, prin urmare, ceea ce a făcut cineva în cămăruţa lui ascunsă va fi vestit într-o bună zi de pe acoperişurile caselor. Am încetat să mai fiu stăpân peste mine însumi. Nu mai eram căpitanul sufletului meu şi nici nu mai ştiam acest lucru. Am permis plăcerii să mă domine şi am sfârşit într-un oribil dezastru."

El a devenit astfel nepăsător faţă de vieţile altora sau, cum se exprimă Pavel, s-a purtat cu viclenie şi cu nedreptate faţă de fratele său, în această privinţă.

Dumnezeu nu ne-a chemat pe baza necurăţiei morale, ci în legătură cu o viaţă de sfinţenie şi puritate. El ne-a chemat afară din cloaca de degradare, iniţiind în noi un proces de o viaţă întreagă, menit să ne facă să ne asemănăm tot mai mult cu El.

Oricine respinge aceste instrucţiuni nu-l dispreţuieşte doar pe un om, ca Pavel, ci sfidează, nesocoteşte, încalcă şi respinge pe însuşi Dumnezeu - care ne-a dat (textul critic sună astfel: „care dă şi...") Duhul Lui cel Sfânt. Termenul Sfânt este accentuat aici. Cu alte cuvinte, cum poate cineva, în care locuieşte Duhul Sfânt, să se bălăcească în păcate sexuale?

Observaţi că toţi membrii Trinităţii sunt menţionaţi în acest paragraf:

Tatăl (versetul 3),

Fiul (versetul 2)

Duhul Sfânt (versetul 8).

Ce gând minunat! Toate Persoanele Dumnezeirii sunt interesate şi implicate în sfinţirea credinciosului.

Acum se face o trecere de la tema poftei (versetul 1-8) la dragoste (versetul 9-1.2). Dacă în prima parte li se spune credincioşilor să se abţină, acum li se spune să abunde.

Nu e de ajuns ca credinciosul să-şi ţină în stăpânire trupul, ci el mai trebuie să aibă şi o inimă plină de iubire pentru fraţii săi în Domnul.

Dragostea este cuvântul cheie al creştinismului, după cum păcatul e cuvântul definitoriu pentru păgânism. Nu era nevoie să li se scrie tesalonicenilor despre această virtute, întrucât ei deja fuseseră învăţaţi de Dumnezeu să-şi iubească fraţii, atât în virtutea instinctului divin (1Ioan 2:20,27), cât şi prin îndrumările date de învăţătorii creştini. Credincioşii de la Tesalonic se distingeau prin dragostea lor pentru toţi creştinii din toată Macedonia. Şi astfel, prin faptul că-i elogiază, Pavel îi imortalizează.

După cum s-a arătat, bunătatea faţă de fraţi nu este o realizare, pe care s-o poţi trece la activ, ci o virtute pe care trebuie s-o practicăm încontinuu. De aceea şi Pavel îi îndeamnă pe credincioşi să sporească tot mai mult în acest har.

De ce este iubirea de fraţi atât de importantă? Pentru că acolo unde este iubire, este şi unitate; iar acolo unde este unitate, este şi binecuvântarea Domnului (Psalmul 133:1,3).

Pavel i-a încurajat pe sfinţi să caute să facă trei lucruri, care, traduse în limbajul zilelor noastre, ar fi, după cum urmează:

1. Nu căutaţi să fiţi în centrul atenţiei. Cu alte cuvinte: mulţumeşte-te să fii „mic şi necunoscut, iubit şi preţuit numai de Cristos."

2. Vedeţi-vă de treburile voastre, refuzând să vă implicaţi în treburile altora.

3. Întreţineţi-vă singuri. Nu fiţi paraziţi sau trântori, care trăiesc pe spinarea altora.

Faptul că suntem creştini şi că aşteptăm venirea lui Cristos nu ne absolvă de responsabilităţile cotidiene ale acestei vieţi. Să nu uităm că lumea ne priveşte cu atenţie.

Oamenii îl judecă pe Mântuitorul prin prisma noastră. De aceea, noi trebuie să ne purtăm cuviincios faţă de necredincioşi, fiind într-o stare de independenţă financiară faţă de ei.

Credincioşii din Vechiul Testament aveau o cunoştinţă nedesăvârşită şi incompletă privitoare la ceea ce se întâmplă cu omul când moare. Astfel, termenul Şeol reprezenta starea desprinderii de trup, care se aplica şi la credincioşi, şi la necredincioşi.

Ei credeau că toţi oamenii vor muri, în cele din urmă, şi că va fi o înviere generală, la sfârşitul lumii, când va avea loc judecata de apoi. Această concepţie se desprinde şi din cuvintele Martei: „Ştiu că (Lazăr) va învia la înviere, în ziua de pe urma" (Ioan 11:24).

Domnul Isus a adus „la lumină viaţa şi nemurirea prin Evanghelie" (2Timotei 1:10). Noi cei de azi ştim că atunci când moare, credinciosul se duce în prezenţa lui Cristos (2Corinteni 5:8;Filipeni 1:21,23).

Despre necredincios se spune însă că merge în Hades (Luca 16:22,23). Noi ştim însă că nu toţi credincioşii vor muri, dar că toţi vor fi transformaţi (1Corinteni 15:51). Ştim că vor fi mai multe învieri. La Răpire, numai credincioşii vor fi înviaţi (1Corinteni 15:23;1Tesaloniceni 4:16); morţii răi vor fi înviaţi la sfârşitul domniei de o mie de ai a lui Cristos (Apocalipsa 20:5).

Când a venit Pavel la Tesalonic prima oară, le-a dat creştinilor învăţătura privitoare la venirea lui Cristos, ca să domnească, şi la evenimentele care vor urma. Dar între timp s-au ivit probleme legate de cei care muriseră. Vor rămâne trupurile lor în mormânt până în ziua de apoi? - s-au întrebat aceşti creştini. Vor fi ei excluşi de la participarea la venirea lui Cristos şi de la slăvită Sa împărăţie? Aşadar, din dorinţa de a răspunde la întrebările ridicate de ei şi de a le aplana temerile, Pavel descrie acum succesiunea în care se vor derula evenimentele când va veni Cristos să-i ia pe ai Săi.

Formula: Nu vreau, fraţilor, să fiţi în necunoştinţă are menirea de a le atrage atenţia cititorilor că urmează un anunţ important. Aici acest anunţ se referă la cei ce au adormit, adică la cei ce au murit. Adormirea din acest context se referă întotdeauna la trupul creştinilor trecuţi în veşnicie, nicidecum la duhul sau sufletul lor. Asemănarea morţii cu un somn este o comparaţie foarte reuşită. Într-adevăr, când privim un mort, nu ni se pare oare că doarme? Chiar şi termenul de cimitir provine din grecescul koimeterion, care înseamnă: „loc de dormit”. În plus asemuirea morţii cu somnul este o comparaţie arhicunoscută, întrucât în fiecare seară când mergem la culcare punem în scenă acest simbol al morţii, pentru ca dimineaţa, când ne trezim, să exemplificăm cealaltă mare realitate: învierea.

Nicăieri în Biblie nu ni se spune că sufletul adoarme atunci când intervine moartea persoanei. Bogatul şi Lazăr au fost amândoi conştienţi în starea de morţi (Luca 16:19-31). Când moare credinciosul, el este „acasă la Domnul" (sau „în prezenţa Domnului") (2Corinteni 5:8). A muri înseamnă „a fi cu Cristos," o poziţie pe care Pavel o descrie drept „un câştig" şi un lucru „cu mult mai bun" (Filipeni 1:21,23). Or, toate acestea nu ar fi, desigur, posibile, dacă sufletul ar fi adormit!

Tot aşa nu găsim în Biblie nimic care să indice anihilarea. La moarte fiinţa nu încetează. Credinciosul se bucură de viaţă veşnică (Marcu 10:30). În schimb, necredinciosul suferă pedeapsă veşnică (Marcu 9:48;Apocalipsa 14:11).

Cu privire la sfinţii care au murit, apostolul spune că întristarea noastră nu trebuie să fie lipsită de nădejde. El nu exclude întristarea. Doar însuşi Isus a plâns la mormântul lui Lazăr, deşi ştia că după numai câteva minute avea să-l învie (Ioan 11:35-44). Dar apostolul exclude acel gen de întristare deznădăjduită, disperarea celor care nu au nădejdea cerului în inimă, care nu mai speră într-o revedere cu cei dragi şi care nu se mai gândesc decât la judecata ce-i aşteaptă.

Sintagma: ca alţii care nu au nici o nădejde îmi aduce aminte întotdeauna de o înmormântare la care am participat, când rudele îndurerate s-au adunat în jurul sicriului persoanei ne-mântuite, tânguindu-se şi rostind cu inima lipsită de orice mângâiere: „O, Marie, Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, Marie!" A fost o scenă de nesfârşită deznădejde, pe care n-am s-o uit niciodată.

Temei la nădejdea credinciosului este învierea lui Cristos. Cu tot atâta certitudine cu care credem că Isus a murit şi a înviat, credem şi faptul că cei ce au adormit în Isus vor fi înviaţi şi vor participa la venirea Lui. „Căci după cum în Adam toţi mor, tot aşa în Cristos toţi vor fi făcuţi vii" (1Corinteni 15:22). Învierea Lui este garanţia şi dovada că şi noi vom învia.

Observaţi sintagma: dorm în Isus sau „cei care dorm prin Isus". Conştienta faptului că moartea nu este altceva decât adormirea, de către Iubitorul sufletelor noastre, a trupurilor preaiubiţilor Săi are darul de a deposeda moartea de groaza ei.

Asigurarea noastră pozitivă cu privire la cei ce au murit în Cristos constă în faptul că Dumnezeu îi va aduce împreună cu El. Acest lucru poate fi înţeles în două feluri:

1. Ar putea însemna că, atunci când va avea loc Răpirea, Dumnezeu va învia trupurile credincioşilor, ducându-le în cer, împreună cu Domnul Isus.

2. Sau ar putea însemna că atunci când se va întoarce Cristos pe pământ ca să domnească, Dumnezeu îi va aduce înapoi, împreună cu Cristos, pe cei ce au murit în credinţă. Cu alte cuvinte, apostolul spune: „Nu vă îngrijoraţi, gândind că cei ce au murit vor fi lipsiţi de gloria împărăţiei ce va să vină, căci Dumnezeu îi va aduce înapoi împreună cu Isus, când El va reveni cu putere şi mare slavă." (De obicei, acesta

este înţelesul preferat.)

Dar cum vine asta? Trupurile lor zac acum în mormânt. Cum pot ele reveni împreună cu Isus? Răspunsul ni-l dau versetele 15-17: înainte ca Cristos să vină şi să-şi stabilească împărăţia, El se va întoarce ca să-i ia pe ai Săi cu El în cer, acasă. Apoi, la o dată ulterioară, El va reveni împreună cu ei (pe pământ).

De unde ştia Pavel toate acestea? Răspunsul lui este: vă spunem prin cuvântul Domnului. Cu alte cuvinte, el a primit aceste adevăruri printr-o revelaţie directă din partea Domnului. Nu ni se spune modul în care le-a primit - dacă a fost printr-o vedenie, dacă a auzit cu urechea sau dacă Duhul Sfânt i le-a transmis în duhul lui. Cert este însă că avem aici un adevăr ce nu fusese adus la cunoştinţa oamenilor până atunci.

Apoi el explică faptul că la întoarcerea lui Cristos, sfinţii aflaţi în viaţă nu o vor lua înaintea sfinţilor adormiţi şi nu vor deţine nici un avantaj asupra lor.

În versetul acesta Pavel se descrie pe sine ca unul care va fi în viaţă la venirea lui Cristos („noi, cei vii”, vezi şi 1Corinteni 15:51,52). Dar la 2Corinteni 4:14 şi 5:1 el aminteşte de posibilitatea de a se afla printre cei ce vor fi înviaţi. Concluzia evidentă care se desprinde de aici este că trebuie să aşteptăm venirea Domnului în orice clipă, fiind însă conştienţi de faptul că s-ar putea să fim chemaţi acasă, în cer, prin modalitatea morţii.

Aici ni se oferă ordinea exactă a derulării evenimentelor la venirea lui Cristos ca să-Şi ia sfinţii. Domnul însuşi va coborî din cer. Nu va trimite un înger, ci va veni El însuşi! Apoi va veni cu un strigăt, cu glasul arhanghelului şi cu trâmbiţa lui Dumnezeu. S-au propus diverse explicaţii ale semnificaţiei acestor sunete de comandă (sau „strigăt de strângere laolaltă", cum se spune în traducerea Azimioară, n.tr.) - Totuşi, este imposibil să oferim o variantă definitivă. Iată cele trei explicaţii principale:

1. Unii cred că strigătul de aici ar fi însuşi glasul Domnului Isus care învie morţii (Ioan 5:25;Ioan 11:43,44) şi-i transformă pe cei vii. Alţii, între care Hogg şi W. E. Vine, spun că strigătul este glasul arhanghelului.

2. De obicei, prin glasul arhanghelului Mihail se înţelege porunca de strângere laolaltă a sfinţilor din Vechiul Testament, întrucât el este atât de strâns asociat cu Israelul (Daniel 12:1;Iuda 9;Apocalipsa 12:4-7). Alţii cred că scopul acestui strigăt este producerea unei treziri la scară naţională a Israelului. Apoi mai sunt unii care sugerează că glasul arhanghelului cheamă îngerii, să-L însoţească pe Domnul şi pe sfinţii Săi, ca o escortă militară, în trecerea lor prin teritoriul inamicului în drum spre cer (cf. Luca 16:22).

3. Trâmbiţa lui Dumnezeu este totuna cu „cea din urmă trâmbiţă" de la 1Corinteni 15:52, care are de a face cu învierea credincioşilor la Răpire. Ea îi cheamă pe sfinţi la binecuvântare veşnică. Această trâmbiţă nu trebuie confundată cu trâmbiţa a şaptea de la Apocalipsa 11:15-18, care semnalează turnarea finală a judecăţii (lui Dumnezeu) asupra lumii, în timpul Marii Strâmtorări. Ultima trâmbiţă de aici este ultima pentru biserică. A şaptea trâmbiţă din Apocalipsa este ultima pentru lumea necredincioasă (deşi nu i se spune niciodată, concret, „ultima trâmbiţă").

Trupurile celor morţi în Cristos vor învia întâi. E discutabil dacă aici sunt cuprinşi şi sfinţii din Vechiul Testament. Cei care cred că şi ei vor fi cuprinşi în această înviere scot în evidenţă că acum se aude glasul arhanghelului, care este strâns legat de destinele Israelului (Daniel 12:1). Dar cei care cred că sfinţii din Vechiul Testament nu vor fi înviaţi la Răpire ne atrag atenţia că sintagma în Cristos (morţii în Cristos) nu se aplică niciodată la credincioşii care au trăit înainte de era Bisericii; probabil, acei credincioşi vor fi înviaţi la sfârşitul Marii Strâmtorări (Daniel 12:2). În orice caz, este limpede că învierea de aici nu este o înviere generală. Nu toţi morţii sunt înviaţi acum, ci numai morţii în Cristos.

Apoi cei vii vor fi răpiţi împreună cu ei, în nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh. Termenul Răpire, prin care descrie prima etapă a venirii Domnului, derivă de la verbul folosit în traducerea latinească a Bibliei, care are înţelesul de a fi răpit (participiul trecut raptus al verbului latin rapere. Ieronim traduce în versiunea sa latină, Vulgata, astfel: „rapiemur cum illis" - vom fi răpiţi cu ei). Prin răpire se înţelege ridicarea la cer, smulgerea, aşa cum este folosit termenul cu referire la Filip, la Fapte 8:39 sau la Pavel la 2Corinteni 12:2,4 şi la copilul de parte bărbătească de la Apocalipsa 12:5.

Văzduhul este sfera lui Satan (Efeseni 2:2). Aşadar, această strângere triumfală constituie o sfidare pe faţă la adresa diavolului, în propriul său domeniu.

Gândiţi-vă numai la tot ce găsim în aceste versete! Pământul şi marea cedând ţărâna tuturor celor care au murit în Cristos. Apoi miracolul transformator prin care din această ţărână iau chip trupurile glorificate, eliberate pe veci de orice boală, durere şi moarte. După care urmează zborul cosmic spre cer. Şi toate acestea au loc într-o clipeală din ochi (1Corinteni 15:52).

Multor oameni le vine greu să creadă relatarea despre crearea omului din Geneza 1 şi 2. Dar dacă se poticnesc de creaţie, ce vor face în cazul Răpirii - când Dumnezeu va recrea milioane de oameni din ţărâna care a fost îngropată, împrăştiată, presărată sau măturată de vânt pe plajele lumii?

Oamenii din lume manifestă un entuziasm debordant pentru explorările spaţiale. Dar se poate asemui, chiar şi cea mai cutezătoare dintre expediţiile lor spaţiale, cu minunea strămutării în cer într-o fracţiune de secundă, fără ca noi să trebuiască să luăm cu noi atmosfera de aici, cum sunt obligaţi să procedeze astronauţii când fac mici incursiuni în spaţiul cosmic?

În legătură cu venirea lui Cristos, avem de auzit un sunet ca nici un altul, de privit o privelişte de neînchipuit, de simţit un miracol extraordinar, de gustat o întâlnire nespus de minunată şi de trăit o mângâiere fără seamăn.

Este bine să observăm de asemenea revenirea insistentă a termenului Domnul în aceste versete: cuvântul Domnului (versetul 15), venirea Domnului (versetul 15), Domnul însuşi (versetul 16), să-L întâmpinăm pe Domnul (versetul 17), să fim totdeauna cu Domnul (versetul 17).

Pe veci cu Domnul! Cine poate descrie toată bucuria şi starea de binecuvântare ce rezidă în aceste cuvinte?

Mângâiaţi-vă, deci, unii pe alţii cu aceste cuvinte. Gândurile despre venirea Domnului nu-l îngrozesc pe credincios. Dimpotrivă, acest eveniment este o nădejde care îi umple inima de bucurie, încântare şi mângâieri.

Învăţătorii biblici adesea obiectează faţă de actuala împărţire a Scripturii pe capitole, argumentând că (de multe ori) subiectul ar trebui să continue fără nici o întrerupere. Dar aici despărţirea textului în două capitole (4 şi 5) este necesară, întrucât Pavel abordează o nouă temă. El curmă discutarea temei Răpirii, ocupându-se de Ziua Domnului. Cuvintele: cât despre (traducerea termenilor peri de din greacă) semnalează o nouă direcţie, aşa cum se întâmplă de atâtea ori la 1Corinteni.

Pentru credincioşii adevăraţi, Răpirea este o nădejde care ne aduce multă mângâiere, dar ce va însemna ea pentru cei ce nu sunt în Cristos? Va însemna începutul perioadei denumite aici timpuri şi perioade. Această perioadă are un caracter preponderent iudaic. În acest timp Dumnezeu se va ocupa din nou de naţiunea Israel, derulând evenimentele de la sfârşitul timpului pe care le-au prezis profeţii din Vechiul Testament. Când apostolii L-au întrebat pe Isus când îşi va întemeia El împărăţia. El le-a răspuns că nu e treaba lor să ştie timpurile şi perioadele (Fapte 1:7). Se pare că timpurile şi perioadele acoperă intervalul anterior întemeierii împărăţiei, precum şi perioada propriu-zisă a împărăţiei.

Pavel nu considera că este nevoie să le scrie tesalonicenilor despre timpuri şi perioade - în primul rând, pentru că pe ei nu-i vor afecta, ei fiind răpiţi la cer înainte de a începe aceste epoci.

De asemenea, timpurile şi perioadele, alături de Ziua Domnului, sunt teme pe care le găsim în Vechiul Testament. Răpirea este o taină (1Corinteni 15:51), ce nu mai fusese descoperită până la apostoli.

Sfinţii ştiau deja despre ziua Domnului. Ei erau conştienţi că nu se cunoaşte timpul exact şi că ea va veni când se aşteaptă oamenii mai puţin la ea. Ce vrea să spună Pavel prin sintagma: ziua Domnului? În mod cert, nu este o zi de douăzeci şi patru de ore, ci o perioadă de timp cu anumite caracteristici.

În Vechiul Testament termenul acesta s-a folosit pentru desemnarea unei perioade de judecată, pustiire şi întuneric (Isaia 2:12;Isaia 13:9-16;Ioel 2:1,2). A fost perioada în care Dumnezeu a pornit la atac împotriva duşmanilor Israelului, pedepsindu-i cum se cuvine (Ţefania 3:8-12;Ioel 3:14-16;Obadia 15-17;Zaharia 12:8,9). Dar prin ziua Domnului s-a înţeles de asemenea orice ocazie în care Dumnezeu şi-a pedepsit poporul Său, pentru idolatria şi căderea sa în păcat (Ioel 1:15-20;Amos 5:18;Ţefania 1:7-18). În esenţă, ea se referea la judecata păcatului, la biruinţa cauzei Domnului (Ioel 2:31,32) şi la nespusa binecuvântare a oamenilor Săi credincioşi.

În viitor ziua Domnului va acoperi cam aceeaşi perioadă ca şi timpurile şi perioadele. Va începe după Răpire şi va cuprinde:

1. Marea Strâmtorare (sau Tribulaţia), adică vremea necazului lui Iacov (Daniel 9:27;Ieremia 30:7;Matei 24:4-28;2Tesaloniceni 2:2;Apocalipsa 6:1-19:16).

2. Venirea lui Cristos, împreună cu sfinţii Săi (Maleahi 4:1-3;2Tesaloniceni 1:7-9).

3. Domnia de o mie de ani a lui Cristos pe pământ - Ioel 3:18 (cf. versetului 14);Zaharia 14:8,9 (cf. versetului 1).

4. Distrugerea finală a cerurilor şi a pământului prin foc (2Petru 3:7, 10).

Ziua Domnului este acel timp când Iehova va interveni public în treburile oamenilor, fiind marcat de judecata duşmanilor Israelului şi a segmentului apostat al naţiunii Israel, precum şi prin izbăvirea poporului Său, prin stabilirea împărăţiei de pace şi prosperitate a lui Cristos şi de slavă pentru El însuşi.

Apostolul le aminteşte cititorilor săi că ziua Domnului va veni ca un hoţ noaptea, adică pe neaşteptate, luându-i pe oameni prin surprindere. Întreaga lume va fi total nepregătită.

Ziua aceasta va mai veni în mod amăgitor, brusc, distrugător, inevitabil şi ineluctabil.

Lumea va fi cuprinsă de o atmosferă de încredere şi securitate. Apoi judecata lui Dumnezeu se va coborî cu o forţă extrem de distructivă. Prin distrugere aici nu se înţelege trecerea în nefiinţă sau anihilarea, ci pierderea bunăstării sau năruirea, ruinarea scopului existenţei. Distrugerea aceasta va fi la fel de inevitabilă ca durerile naşterii peste femeia însărcinată. Pentru necredincioşi, nu va fi scăpare de judecata aceasta.

E bine să observăm că acum apostolul trece de la persoana a treia plural la persoana întâi, singular sau plural.

Ziua Domnului va fi perioada în care se va revărsa mânia peste lumea nemântuită. Dar ce va însemna ea pentru noi? Răspunsul este că noi nu suntem în pericol, deoarece nu suntem în întuneric.

Ziua aceasta va veni ca un hoţ noaptea (versetul 2). Singurul mod în care va surprinde ziua aceasta pe cineva va fi ca un hoţ şi singurele persoane pe care le va surprinde vor fi cei aflaţi în întuneric, în bezna nopţii, adică cei neconvertiţi. Pe credincioşi nu-i va surprinde deloc, pentru că ei nu sunt în întuneric.

La prima lectură, versetul acesta ar părea să spună că Ziua Domnului îi va surprinde pe credincioşi, dar nu ca un hoţ. Dar lucrurile nu stau aşa. Ea nu-i va surprinde deloc, pentru că atunci când va veni hoţul în bezna nopţii acestei lumi, sfinţii vor locui în lumină eternă.

Toţi creştinii sunt fii ai luminii şi fii ai zilei. Ei nu sunt ai nopţii, nici ai întunericului. Tocmai faptul acesta îi va scuti de judecata pe care o va turna Dumnezeu peste lumea care L-a respins pe Fiul Său. Judecăţile Zilei Domnului sunt îndreptate doar asupra celor care se află în întuneric moral, fiind cuprinşi de noaptea spirituală, adică cei ce sunt înstrăinaţi de Dumnezeu.

Când se spune aici că creştinii sunt fiii zilei, asta nu înseamnă Ziua Domnului. A fi fiii zilei înseamnă a fi oameni care aparţin domeniului corectitudinii şi dreptăţii morale. Ziua Domnului este timpul judecăţii asupra celor care aparţin domeniului întunericului moral.

Următoarele trei versete îi cheamă pe credincioşi la o viaţă pe măsura înaltei poziţii ce o ocupă, adică o stare de veghere şi sobrietate. Trebuie să veghem faţă de pericolul ispitei, leneviei, letargiei şi distragerii atenţiei. Iar în latura pozitivă, trebuie să veghem pentru întoarcerea Mântuitorului.

Sobrietatea din acest verset înseamnă nu doar să fim sobri în conversaţie şi în atitudinea generală a vieţii noastre, ci şi în ce priveşte consumul de alimente şi băutură.

În domeniul natural, somnul este asociat cu noaptea. Tot aşa este şi în domeniul spiritual, unde nepăsarea îi caracterizează pe cei ce sunt fii ai întunericului, adică pe cei neconvertiţi.

Oamenii preferă să chefuiască şi să se îmbete noaptea; ei iubesc întunericul, iar nu lumina deoarece faptele lor sunt rele (Ioan 3:19). Însăşi denumirea de „club" sau „bar de noapte" stabileşte legătura între ideea de petrecere cu băuturi şi întunericul nopţii.

Cei care sunt ai zilei trebuie să umble în lumină, după cum El este în lumină (1Ioan 1:7). Asta înseamnă să judecăm păcatul şi să ne lăsăm de el, să evităm excesele de tot felul. De asemenea înseamnă că ne îmbrăcăm cu armura creştină, rămânând înveşmântaţi cu ea. Armura aceasta constă din platoşa credinţei şi a dragostei şi din coiful nădejdii mântuirii. Cu alte cuvinte, armura constă din: credinţă, dragoste şi nădejde - cele trei elemente cardinale ale caracterului creştin. Nu e nevoie să insistăm asupra detaliilor legate de platoşă şi coif. Apostolul spune doar atâta că fiii luminii trebuie să poarte învelişul protector al unei vieţi consecvente şi evlavioase. Ce ne păzeşte, de stricăciunea care este în lume prin poftă?

Credinţa sau bizuire pe Dumnezeu.

Dragostea faţă de Domnul şi unii faţă de alţii.

Nădejdea revenirii lui Cristos.

Contraste importante în capitolul 5:

necredincioşi („ei”)	credincioşi („voi”)
dormind	Ne-dormind
beţi	treji
în întuneric	nu în întuneric
ai nopţii şi ai întunericului	fii ai luminii şi fii ai zilei
surprinşi şi luaţi prin surprindere de Ziua Domnului ca un hoţ noaptea	ne-surprinşi, şi ne-luaţi prin surprindere de Ziua Domnului ca un hoţ noaptea
distrugere subită, de care nu pot scăpa, ca durerile naşterii	ne-rânduiţi la mânie, ci să obţinem mântuirea

Răpirea are două aspecte: mântuirea şi mânia. Pentru credincios înseamnă consumarea mântuirii sale în cer. Pentru necredincios, înseamnă inaugurarea unui timp de mânie pe pământ.

Întrucât suntem ai zilei, Dumnezeu nu ne-a rânduit la mânia pe care o va turna în perioada Marii Strâmtorări, ci la mântuire în sensul cel mai deplin al cuvântului - eliberarea de orice fel de prezenţă a păcatului.

Unii cred că mânia de aici se referă la pedeapsa pe care o vor suferi necredincioşii în iad: Desigur, este adevărat că Dumnezeu nu ne-a rânduit la aceasta, dar este inutil să introducem acest gând aici. Pavel nu vorbeşte despre iad, ci despre evenimentele viitoare care vor avea loc pe pământ. Contextul se ocupă de Ziua Domnului - cea mai mare perioadă de mânie din istoria omului pe pământ (Matei 24:21). Noi nu avem nici o programare în faţa gâdelui, ci întâlnirea noastră se va face cu Mântuitorul.

Unii spun că Marea Strâmtorare este vremea mâniei lui Satan (Apocalipsa 12:12), nu mânia lui Dumnezeu. Ei afirmă că biserica va trece prin mânia lui Satan, dar că va fi izbăvită de mânia lui Dumnezeu la a Doua Venire a lui Cristos. Dar versetele următoare vorbesc despre mânia lui Dumnezeu şi a Mielului iar cadrul este cel al perioadei Marii Strâmtorări: Apocalipsa 6:16,17;14:9,10,19;15:1,7;16:1,19.

Versetul acesta subliniază preţul extraordinar de mare pe care l-a plătit Domnul Isus Cristos pentru a ne izbăvi de mânie şi a ne asigura mântuirea. El a murit pentru noi, pentru ca, fie că veghem, fie că dormim, să trăim împreună cu El.

Sintagma: fie că veghem, fie că dormim poate fi înţeleasă în două feluri. Unii învăţaţi spun că se referă la „cei vii sau cei morţi" de la Răpire. Ei scot în evidenţă faptul că vor fi două categorii de credincioşi cu acea ocazie: cei ce au murit în Cristos şi cei ce sunt în viaţă când are loc Răpirea. Prin urmare, spun ei, fie că ne aflăm printre cei vii, fie printre cei morţi când se va întoarce Cristos, noi vom trăi împreună cu EL Creştinii care mor nu pierd nimic, după cum i-a explicat Domnul Martei: „Eu sunt învierea şi viaţa: cine crede în Mine, chiar dacă ar muri (adică, un creştin care moare înainte de Răpire), va trăi (căci el va fi înviat dintre cei morţi). Şi oricine trăieşte şi crede în Mine (un credincios care este în viaţă când are loc Răpirea) nu va muri niciodată..." (Ioan 11:25,26).

Alţi învăţaţi spun că sintagma: fie că veghem, fie că dormim ar însemna: „fie că suntem veghetori, fie că suntem lumeşti”. Cu alte cuvinte, Pavel ar spune aici că fie că suntem treji spiritual, fie că suntem lumeşti, carnali sau fireşti, vom fi răpiţi la cer, ca-să-L întâmpinăm pe Domnul. Mântuirea noastră eternă nu depinde de vegherea noastră spirituală în ultimele momente ale timpului petrecut de noi pe pământ. Dacă suntem convertiţi cu adevărat, vom trăi împreună cu El când va reveni El, fie că suntem într-o stare de aşteptare înfrigurată, fie că suntem adormiţi. Condiţia noastră spirituală va stabili, desigur, ce fel de răsplăţi vom primi, dar mântuirea noastră depinde numai şi numai de credinţa noastră în Cristos.

Cei care subscriu la părerea a doua scot în evidenţă că termenul tradus prin veghem este identic cu cel din versetul 6, „veghem" (cum au şi fost traduse în ediţia română, n.tr). Iar termenul tradus prin dormim are, în versetele 6 şi 7, sensul de: „insensibilitate faţă de lucrurile divine, presupunând conformare la principiile lumii” (W. E. Vine). Dar nu este acelaşi termen care se foloseşte la 4:13,14,15 cu sensul de moarte.

În original cuvintele sunt după cum urmează: treaz din 5:10 şi veghere din 5:6 sunt grigoreo (originea numelui masculin „Grigore" sau „veghetor"). Somn de la 5:6,7 îl traduce pe katheudd, care se poate referi la somn, în sens literal, sau la „lene spirituală şi indiferenţă" (Arndt şi Gingrich). La 4:13-15, termenul somn îl traduce pe grecescul koimao.

Întrucât avem parte de o mântuire atât de mare, că suntem îndrăgostiţi de un Mântuitor atât de măreţ şi în lumina faptului că El se va întoarce în curând, noi ar trebui să ne îndemnăm unii pe alţii, învăţându-ne, încurajându-ne şi fiind pildă unii pentru alţii, întărindu-ne cu cuvântul lui Dumnezeu, având grijă unii de alţii, în dragoste. Întrucât vom trăi împreună cu El atunci, se cuvine ca acum să trăim unii cu alţii, într-o armonioasă cooperare.

Poate că bătrânii bisericii din Tesalonic i-au mustrat pe cei ce s-au lăsat de lucru, trăind pe spinarea altora. Şi fără îndoială că trântorii nu au primit prea bine sfatul! Ceea ce explică îndemnul dat acum conducătorilor şi celor aflaţi sub conducerea lor.

Când Pavel îi îndeamnă pe sfinţi să-i recunoască pe cei care lucrează printre ei, el vrea să spună că îndrumătorii lor spirituali trebuie respectaţi şi ascultaţi - aşa cum reiese din cuvintele: „care vă conduc în Domnul şi vă sfătuiesc." Bătrânii sunt păstori asistenţi ai oilor lui Dumnezeu, având atribuţia de a-i învăţa pe alţii, de a conduce şi de a preveni.

Versetul acesta e unul dintre numeroasele din Noul Testament care arată că în bisericile apostolice în biserica primară nu exista sistemul de conducere de către un singur om. Exista în schimb un grup de presbiteri în fiecare adunare, care păstorea turma locală, cum arată Denney:

„La Tesalonic nu exista un singur preşedinte sau cleric, în sensul nostru actual, care să posede într-un anumit grad responsabilitatea exclusivă; ci preşedinţia se afla în mâinile unei pluralităţi de oameni.”

Dar absenţa sistemului de conducere al unui singur om nu justifică nici cealaltă extremă: conducerea de către toţi oamenii. Adunarea nu trebuie să devină o democraţie, ci o aristocraţie, adică guvernarea să fie exercitată de cei mai calificaţi.

Presbiterii sau bătrânii slujesc ca reprezentanţi ai Domnului. Lucrarea lor este lucrarea lui Dumnezeu. Din această pricină, ei trebuie să se bucure de o înaltă consideraţie şi iubire.

Îndemnul: „Trăiţi în pace între voi" nu este deloc întâmplător, căci problema numărul unu între creştinii de pretutindeni este că nu se împacă unii cu alţii. Fiecare credincios are destulă fire veche în el pentru a produce dezbinări în biserica locală, aducând ruină prin aceasta. Numai în măsura în care suntem umpluţi cu puterea Duhului vom putea face să crească în noi dragostea, starea de zdrobire, de îndelungă răbdare, de bunătate, de inimă aleasă şi duioasă; şi de iertare - toate acestea fiind condiţii indispensabile pentru prezenţa păcii. Una din ameninţările la adresa păcii pe care o scoate Pavel în evidenţă ar putea fi formarea de grupuri şi partide în jurul unor conducători umani.

Versetul acesta pare să fie adresat conducătorilor spirituali ai adunării, spunându-le cum să se ocupe de fraţii problematici:

1. Avertizaţi-i pe cei ne-disciplinaţi - adică pe cei ce nu se astâmpără, ci ţin cu orice preţ să tulbure pacea bisericii, prin comportamentul lor iresponsabil. Aici prin ne-disciplinaţi se înţelege cei ce refuză să muncească. Sunt identici cu cei descrişi la 2Tesaloniceni 3:6-12, care umblă în neorânduială, ne-lucrând şi băgându-se în treburile altora.

2. Mângâiaţi-i pe cei deznădăjduiţi - adică pe cei ce au nevoie în permanenţă de îndemnuri, pentru a putea fi ajutaţi să depăşească dificultăţile lor şi să rămână statornici în Domnul.

Cu privire la felul în care redă versetul acesta versiunea KJV: Comfort the feeble-minded (adică: mângâiaţi-i pe cei cu mintea slabă), Ockenga face următoarea remarcă: „Dacă textul s-ar fi referit într-adevăr la cei cu mintea slabă (adică înapoiaţii mintal), şi atunci ar fi trebuit să-i mângâiem, căci oamenii aceştia au obiceiul să se adune acolo unde se vesteşte evanghelia.” Şi apoi nu este oare acesta un tribut la adresa evangheliei şi a bisericii creştine? Cel puţin aici oamenii aceştia găsesc înţelegere, iubire şi consideraţie.

3. Sprijiniţi-i pe cei slabi - adică ajutaţi-i pe cei ce sunt slabi din punct de vedere spiritual, moral sau fizic. Ideea principală care se desprinde de aici este probabil aceea a sprijinului spiritual şi moral acordat celor slabi în credinţă, deşi nu trebuie exclusă şi ideea de sprijin financiar.

4. Fiţi răbdători faţă de toţi - Etalaţi harul îndelungii răbdări, atunci când alţii au tendinţa să vă irite sau să vă provoace.

Adresându-se acum creştinilor în general, Pavel interzice orice gând de răzbunare. Reacţia naturală este să te aperi, să dai înapoi, să fii chit. Dar creştinul trebuie să fie într-o părtăşie atât de strânsă cu Domnul Isus, încât să poată reacţiona în chip supranatural. Cu alte cuvinte, din instinct el va da dovadă de bunătate şi dragoste, deopotrivă faţă de alţi credincioşi şi faţă de cei nemântuiţi.

E posibil ca creştinul să aibă o bucurie permanentă, chiar în împrejurările cele mai neprielnice, pentru că Cristos este izvorul şi subiectul bucuriei sale şi Cristos se află la cârma tuturor împrejurărilor. Apropo, Bucuraţi-vă întotdeauna este cel mai scurt verset din ediţia greacă a Noului Testament, chiar dacă în versiunea engleză „Jesus wept" (adică: „Isus plângea") este cel mai scurt verset.

Rugăciunea trebuie să fie atitudinea permanentă a creştinului - fără ca prin aceasta el să-şi neglijeze îndatoririle sale obişnuite, pentru a se consacra în întregime rugăciunii. Desigur, el se va ruga la anumite momente bine stabilite din zi, dar se va ruga şi inopinat, când se iveşte nevoia; şi se va bucura de o părtăşie necurmată cu Domnul în rugăciune.

Dând mulţumiri lui Dumnezeu ar trebui să fie emoţia definitorie pentru creştin.

Dacă Romani 8:28 este adevărat, atunci noi ar trebui să fim în stare să-I mulţumim Domnului întotdeauna, în toate împrejurările şi pentru toate, desigur, atâta timp cât a face acest lucru nu presupune tolerarea păcatului.

Aceste trei obiceiuri bune au fost numite ordinele de bază ale bisericii. Ele reprezintă voia lui Dumnezeu în Cristos Isus pentru noi. Cuvintele: în Cristos Isus ne amintesc că El ne-a învăţat să facem aceste lucruri în timpul lucrării Sale pe acest pământ, fiind El însuşi întruparea vie a învăţăturilor pe care ni le-a dat. Învăţându-i pe oameni prin pilda Sa, El ne-a descoperit voia lui Dumnezeu cu privire la bucurie, rugăciune şi mulţumire.

Următoarele patru versete par să se ocupe de comportarea în adunare.

A stinge Duhul înseamnă a înăbuşi lucrarea Sa în mijlocul nostru, a-L îngrădi şi a-L împiedică. Păcatul stinge Duhul. Tradiţia sau datina de asemenea îl stinge. Regulile şi regulamentele stabilite de oameni în închinarea publică de asemenea îl sting. Lipsa de unitate îl stinge. Cineva a făcut afirmaţia: „Privirile reci, cuvintele dispreţuitoare, tăcerea, ignorarea deliberată a cuiva - toate acestea contribuie la stingerea Duhului, după cum o face şi critica neîndurătoare.” Ryrie spune că Duhul este stins ori de câte ori lucrarea Lui este înăbuşită într-o persoană individuală sau în biserică.

Dacă legăm acest verset cu cel anterior, atunci gândul care se conturează este că noi stingem Duhul când dispreţuim actele de prorocire. De pildă, s-ar putea ca un tânăr să facă o declaraţie nu prea bine alcătuită în slujba publică. Dacă însă îl vom critica în aşa fel încât acesta să se

ruşineze de mărturia lui pentru Cristos, atunci am stins Duhul.

În sensul primar al Noului Testament, termenul „a proroci" (sau „profeţi") înseamnă a rosti cuvântul lui Dumnezeu. Rostirile inspirate ale profeţilor au fost păstrate pentru noi pe paginile Bibliei. În sens secundar, a profeţi înseamnă a declara gândirea (sau „mintea") lui Dumnezeu, aşa cum ne-a fost aceasta descoperită în Biblie.

Noi trebuie să evaluăm ceea ce auzim şi să păstrăm ce este bun. Etalonul după care cercetăm orice predicare şi învăţătură este cuvântul lui Dumnezeu. Se vor produce uneori abuzuri, ori de câte ori Duhul are libertatea de a vorbi prin diverşi fraţi. Dar stingerea Duhului nu este modalitatea prin care se îndreaptă aceste abuzuri, cum spune şi Denney:

„O adunare deschisă, o libertate de a profeţi, o strângere în care oricine poate să vorbească după cum i-a dat Duhul rostire este una din nevoile cele mai stringente ale Bisericii din epoca modernă.”

Feriţi-vă de orice formă a răului, ar putea însemna limbile false, profeţiile sau învăţăturile false sau ar putea însemna răul în general.

A. T. Pierson ne atrage atenţia că există şapte atitudini distincte ale creştinului în versetele 16-22:

1. Atitudinea de laudă la adresa lui Dumnezeu (versetul 16). Adică el mereu se desfată, descoperind măreţia lui Dumnezeu în tot ce face El.

2. Atitudinea rugativă (versetul 17). Rugăciunea nu trebuie să fie niciodată ceva nepotrivit sau ne la timp.

3. Atitudinea de mulţumire (versetul18). Chiar în împrejurări neplăcute firii vechi.

4. Atitudinea spirituală (versetul 19). Lui trebuie să I se acorde libertatea deplină, în şi prin noi.

5. Atitudinea disponibilităţii de a ne lăsa învăţaţi (versetul 20). Orice canal prin care găseşte Dumnezeu de cuviinţă să ne înveţe.

6. Atitudinea judiciară (versetul 21). Comparaţi cu 1Ioan 4:1. Cercetaţi sau testaţi toate lucrurile prin prisma cuvântului lui Dumnezeu.

7. Atitudinea de sfinţenie (versetul 22). Dacă în minte ţi se cuibăreşte un gând rău, evită-l! Dă-l afară

Acum Pavel se roagă pentru sfinţirea creştinilor. Sursa este: Dumnezeul păcii. Aria de răspândire o găsim în expresia: pe deplin, adică „în orice parte a fiinţei voastre."

Versetul acesta a fost forţat de unii, care ar dori să scoată de aici doctrina „Sfinţeniei" - adică a sfinţirii integrale. Cu alte cuvinte ideea că un credincios poate deveni desăvârşit fără păcat în viaţa de acum. Dar nu asta vrea să spună Pavel când se roagă ca Dumnezeul păcii să vă sfinţească El însuşi pe deplin. El nu se roagă pentru eradicarea naturii păcatului, ci, mai degrabă, sfinţirea care să se extindă la toate părţile fiinţei lor: duhul, sufletul şi trupul.

Cum am învăţat la 4:3, sfinţirea noastră este voia lui Dumnezeu. El ne-a chemat ca într-o zi să ajungem să stăm fără vină înaintea Lui. Or, din moment ce El a început această lucrare în noi, El o va şi duce la bun sfârşit (Filipeni 1:6). Cei care ne cheamă este credincios făgăduinţei Sale.

Acum, la încheiere, Pavel se roagă pentru rugăciunile sfinţilor. El niciodată nu a obosit rugându-se şi tot aşa trebuie să fie şi cu noi. Este un păcat să nu ne rugăm, pentru fraţii şi surorile noastre de credinţă.

Apoi el se roagă ca toţi fraţii să fie salutaţi cu o sărutare sfântă. Pe atunci acesta era modul oamenilor de a se saluta între ei şi chiar şi azi, în unele ţări, bărbaţii se sărută între ei, după cum femeile se sărută între ele. Dar de cele mai multe ori, această practică a dus la abuzuri, din care cauză trebuie abandonată.

Sărutarea nu a fost instituită de Domnul, ca formă prescrisă de salutare, după cum nici apostolii nu au insistat că acest mod de a saluta ar fi obligatoriu. Cu multă înţelepciune, Biblia permite şi alte modalităţi de salut, în culturi în care sărutul ar putea duce la uşurătate şi imoralitate. Duhul lui Dumnezeu caută să ne avertizeze cu privire la asemenea nereguli şi abateri de la sensul avut în vedere, adăugând că sărutarea trebuie să fie sfântă.

Apostolul dă însărcinarea solemnă ca epistola aceasta să fie citită tuturor fraţilor sfinţi (textul critic omite cuvântul „sfinţi"). Două lucruri trebuiesc luate în considerare aici:

1. Pavel învesteşte Scrisoarea cu autoritatea cuvântului lui Dumnezeu. Vechiul Testament era citit în public, în sinagogi. Acum epistola aceasta va fi citită cu voce tare în biserici.

2. Biblia este pentru toţi creştinii, nu numai pentru un cerc intim sau pentru o categorie de privilegiaţi. Toate adevărurile sunt pentru toţi sfinţii, cum arată şi Denney, foarte înţelept:

„Nu se poate atinge nici o înţelepciune şi nu se poate dobândi nici o bunătate, acolo unde cineva este îngrădit să nu aibă contact cu evanghelia; şi nu este nici un semn mai sigur de necredincioşie şi perfidie într-o biserică ca aceea în care membrii ei sunt ţinuţi într-o stare constantă de pipernicie, de minoritate, de tutelaj, în care aceştia sunt descurajaţi de a se folosi liberi de Sfintele Scripturi; unde membrii bisericii nu au grijă ca tot ce conţin ele să fie citit în auzul tuturor fraţilor.

Observaţi că în versetele 25-27 avem trei chei prin care putem trăi o viaţă creştină încununata de succes: (1) rugăciunea (versetul 25);

(2) iubirea fraţilor şi surorilor noastre de credinţă, care se referă la părtăşie (versetul 26);

(3) citirea şi studierea cuvântului (versetul 27).

În fine, avem aici încheierea caracteristică a lui Pavel, care şi-a început epistola întâi către Tesaioniceni cu har şi acum încheie cu aceeaşi temă. Pentru apostolul creştinismului de la început până la sfârşit totul este har. Amin.